

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 36—
pol leta 18—
četrt leta 9—
na mesec 3—

za Nemčijo:

celo leto naprej K 40—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 48—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 83.

Izjava vsak dan sveder izveštili medloje in praznike.

Inzerati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih inzeratih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročila vedno po makazniol. Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 32— | četrt leta 8—
pol leta 16— | na mesec 2-70

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefon št. 84

Cesar armadi!

Dunaj, 14. februarja. (Kor. urad.) Iz vojne poročevalskega stana poročajo: Cesar je povodom ruske izjave o ustavitvi vojnega stanja izdal tole armadno povelje:

Ruska milijonska armada pričinja odlagati proti monarhiji dvignjeno orožje.

Nočem, da bi potekla ta ura, ne da bi izpregovoril spominske besede svoji brambni sili. Pred vsem se oziram nazaj na težke tedne in mesece, v katerih so se morale avstro-ogrsko sile, spremljane od blagoslova mojega nepozabnega prednika, ustavljati skoraj vse sile prvega ruskega napada.

Vse, kar se je pozneje v zvestem sodelovanju z našimi hrabrimi zavezniki izpolnilo, je črpalo svojo silo iz onih preizkušenj. Za pomlad pri Gorlicah in Tarnavu je bilo treba boleče krvave setve, katero so položile prve poljske in galiske bitke in prva zima v Karpatih v zemljo. Zopetno zavzele Lvova, zavojevanje Ivgoroda in Bresta ter obramba leta 1916, pri kateri zmagovitem koncu sem mogel biti kot vojskovodja sredi svojih zvestih navzoč, vseh teh uspehov bi si mogel komaj misliti brez zamaha in požrtvovalnosti one začetne periode. Veliki ruski polom je dobil prvi svoj sunek ob Sanu in Dunaju.

Ta uspeh bo postal za vse čase ena najslajnejših dogodov domače zgodovine. Se ni prišla ura, da bi odpočival svoje vojske k domačemu ognjišču, povratek pa bo prišel in potem naj črpajo novi narodi iz poveljujočih spominov na slavne čine svojih sinov moč za obnovo in za novo blagostanje. Bog bodi z nami!

Karel m. p.

V razsulu.

Dunaj, 14. februarja.

Med včerajšnjo sejo ministrskega sveta je sprejel ministrski predsednik dr. Korošica, dr. Laginja in prof. Spinčič, katere je pozval k sebi na razgovor o politični situaciji. O razgovoru se nem z merodajne strani javlja, da vsebina ni v stanju prav nič izpremeniti stališča Jugoslovanskega kluba. Klubova plenarna seja je sklicana za torek 19. t. m. ob 10. uri dopoldne, to je pred plenarno sejo zbornice. Pozivljajo se vsi poslanci, da pridejo polnoštevilno radi event. važnih glasovanj.

Ministrska kriza, o kateri se v podučnih krogih samo toliko čuje, da sta poljska ministra že podala demisijo, še ni rešena. Vitez Seidler je bil v terek pri cesarju ter je včeraj nadaljeval svoje poskuse in sicer najprej z nemškimi socialisti, potem pa z Jugoslovani. Čeravno nemški listi z nesramno konsekvenco in gotovo na kak vladni migljaj širijo vest, da opozicija Jugoslovancov ni posledna, vendar v slovenskih krogih nihče ne dvomi, da so Jugoslovani hrbtišče opozicije in da jim prazne Seidlerjeve grožnje s § 14. ne grejo prav nič k srcu. Jugoslovani gotovo obžalujejo, če bi imeli magari samo za 14 dni pasti parlament. A njihova krivda to ne bo, marveč vladina. Saj je vlada Nemcem tako zavezana, da s Slovani niti govoriti ne sme, kaj šele jim kaj obetati, brez dovoljenja Nemcev. Ako vlada nima večine, mora pač odstopiti, da napravi mesto drugi vlad, ki si more tako večino najti.

Taki vladi, ki bi sprejela češko in jugoslovansko stališče, in ki bi znala privesti v sklad ukrajinsko - poljsko nasprotovanje (sedanja vlada ga je raje še strašnejše razpalila), taka vlada bi prej ali slej v zbornici dobila večino. Dokler vodilni

krogi tega ne uvidijo, je seveda zman upati na sanacijo.

Kriza na krizo pa bo prekoslej te kroge iztrežnila in to toliko bolj, ker vendar ne morejo stalno zapirati oči pred dejstvom, da le v zmislu slovenskih deklaracij federalizirana monarhija more dobiti takoj splošen mir.

Posvetovanje med Čehi in Jugoslovani se nadaljuje in vlada med njimi popolno soglasje. V stalnih stikih so naši politični voditelji tudi s Poljaki in Ukrajinci. Poljaki so postali neizprosni nasprotniki režima, Ukrajinci nagibajo kakor vedno k oportunistični politiki in vladini krogi trde, da so že odločeni votirati vladi zaupanje in provizorij. Vendar tudi med njimi ne manjka treznih moči, ki svarijo ukrajinsko delegacijo, naj ne zida zopet v oblake ter opozarjajo na žalostne uspehe poljske oportunistične politike.

Zal so se nasprotstva med Poljaki in Ukrajinci silno poostila. Stari konflikt radi Galicije je znova vzplamtel in Poljaki dolžijo Ukrajince, da jim hočejo tudi v Galiciji s pomočjo avstrijske vlade ukrasti velike kose poljskega ozemlja. Naša včerajšnja vest o ustanovitvi posebne gališko - bukovinske skupine se potrjuje. Kakor smo izvedeli, ima postati gubernator te nove avtonomne tvorbe cesarski hiši prav blizu stoječa oseba. Meja med poljskim in ukrajinskim narodnim ozemljem naj bo črta, ki bi se pri Tarnogradu priključila novi zapadni ukrajinski meji ter potekala od tam skoraj naravnost proti jugu. Lvov bi torej spadal v ukrajinsko narodno območje. Že to samo dejstvo nam kaže vso oostrost ukrajinsko-poljskega spora.

Seidler kliče sedaj na pomoč grofa Czernina, ki je danes dospel iz Bresta na Dunaj. Že na kolodvoru je moral zunanji minister v dunajsko kupo veselja pomešati par krepkih grenkih kapljic — saj so Dunajčani menili, da bo ukrajinski kruh že kar seboj pripeljal — in ko mu je vitez Seidler razodel in pojasnil, da je mir v Brestu podžgal notranjo vojno, se je morda tudi grofu Czerninu zabliskalo, da vse nič ne pomaga, dokler ne pridejo močje, ki bodo pričeli sredi sedanjega razsila pogumno in krepko zidati nove stavbe.

Dunaj, 14. februarja. Predsednik Češkega Svaza poslanec Staněk je danes konferiral z ministrskim predsednikom Seidlerjem. Vitez Seidler mu je naznanil, da pada v prihodnji seji poslanske zbornice izjavo, tikajočo se notranje in zunanje političnega položaja. Poslanec Staněk je ministrskemu predsedniku razložil naziranje čeških poslancev. Konferenca ni položaja nič spremenila.

Nemški Ne.

Komaj je bil objavljen Wilsonov mirovni govor, že se je oglasila poluradna berlinska »Norddeutsche Allgemeine Zg.«, glasilo nemškega državnega kanclerja, s člankom, ki očita ameriškega predsednika, da so njegove besede bolj retorične vaje, nego praktični predlogi in ki zafrkuje Wilsona, naj se raje obrne na svoje zaveznike. Nemška vlada trdi, da Wilson ni povedal nič novega ter posebno odklanja načelo, naj bi pri sklepanju miru sodelovale vse države. To ni praktično, pravijo v Berlinu, konference v Brestu so pokazale, da je najboljšje se pogajati od države do države. Proti načelu enotnega splošnega miru postavlja načelo, da pridemo do splošnega miru na ta način, da sklepamo separatne mirovne pogodbe. Sploh svetuje organ nemškega državnega kanclerja Wilsonu, da naj ostane v Ameriki in se naj ne vmešava v evropske zadeve...

Ne vemo, kaj poročajo na Dunaju takemu odgovoru, kaj bo storil sedaj grof Czernin, ki je vendar pripravljen skupno z Wilsonom podvzeti resne korake za doseg miru. Wilson je očital nemški diplomaciji metode, ki so bile v navadi pred sto leti in je obžaloval, da nemški državniki še vedno niso prišli

do spoznanja novih razmer, ki jih ni mogoče urediti po starih šablona, temveč le v duhu novega časa. Nemška vlada je priznala (ali iskreno ali ne, tega ne bomo danes raziskovali) idejo, da mora sedanja strašna vojna biti zadnja velika preizkušnja človeštva in da naj svetovna zveza narodov prevzame skrb za mirni razvoj kulture in civilizacije vseh. Kdor je to priznal, ta ne more odklanjati svetovne mirovne konference, ne more reči, da noče, kar hočejo vsi ostali, v vojno zapleteni narodi, da mora biti svetovni mir delo sporazuma vseh.

Na Nemškem je vsled dogodkov na vzhodu bojno razpoloženje zopet silno vzrastle in nemška vlada se nahaja zopet pod hujšim pritiskom vojaških krogov. Bati se je, da stori korake, ki bodo za dolgo časa zopet uničili vsako upanje na skorajšnji mir.

Sedaj se naj pokaže grof Czernin moža in naj posvedoči svojo toli hvalisano miroljubnost. Reče naj vsemu svetu, da akceptira Wilsonova načela in proti nemškemu »ne«! naj postavi svoj »da«. Se je čas. Nemški državni kancler Hertling govori 21. februarja v nemškem državnem zboru. Grof Czernin naj doseže, da bo grof Hertling de-saviral svoje glasilce, da se bo odločno postavil proti militarističnim intrigam, ki se baš te dni pletejo na vseh koncih in krajih in pridobil si bo za človeštvo večjo zaslugo, nego je mir z ukrajinskimi oblastniki, o katerih že danes ne vemo več, ali niso že — pregnanci.

Razmere v Bosni.

(Razgovor z dr. Jozo Sunaričem.)

Bivši poslanec in podpredsednik bosanskega sabora dr. Jozo Sunarič se je izrazil, kakor poročajo »Novosti«, na pram nekemu sodrudiški listu o bosanskih odnosih takole:

Od početka vojne je javno in politično življenje v Bosni popolnoma zamrlo. Misel zedinjenja Slovencev, Hrvatov in Srbov v samostojno zvezno državo na temelju neomejene pravice samoodločbe naroda je prodrla v vse sloje našega naroda. Kar se tiče Muslimanov, bi se tudi oni brez vsakega dvoma izrekli za te principe, kakor hitro bi bili gotovi, da bo bodoča državna tvorba garantirala tudi njihovi veri enakopravnost.

Na vprašanje, kaj misli o sklicanju bosanskega sabora, je dr. Sunarič izjavil, da ne veruje, da bi se sabor pod sedanjim sistemom sklical. Z ozirom na delo hrvatske - srbske koalicije je izrazil, da mu je nerazumljivo, zakaj zastopniki koalicije dosedaj v svojih volitvah in v zakaj nočejo slišati misli svojih volilcev. Mnenja je, da bi se volilci izrazili za samoodločbo naroda in za združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov v samostojno državo. Vsekakor se mu zdi čudno, da so spregovorile o tem periferije jugoslovanskih dežel, dočim se srce, Banovina, do sedaj še ni izrazila, vsaj ne v poglavitem svojem delu.

Na vprašanje, kako to, da je dr. Stadler 5 mesecev pristal na narodno združitev, sedaj pa spremenil svoje ujudenje, je odgovoril: Poleg političnih motivov, ki so vplivali na njega, so bili merodajni tudi popolnoma materialni motivi in ti so odločali. Stadler je dobil od vlade dovoljenje, da sme od svojega posestva pri Sv. Filomenu v Posavini izvoziti v Dalmacijo 4 vagona žita. To žito je Stadler prodal po 8 K kilogram, tako da je imel od teh par vagonov nekako 300.000 K dobička. Za to najbolje ve g. Gvidon Vuskovich od »Hrvatske štedionice« v Splitu, ki je bil osebo v Sarajevu ter prinesel »Priv. zemaljski banki« za dr. Stadlerja kupnino. V ostalem bi mogel vedeti o tem tudi član ravnateljstva g. Franjo Bradčić, ki je bil osebo v Sarajevu ter hotel kupiti s posredovanjem nekoga tamnošnjega trgovca žito od dr. Stadlerja, a se mu je cena zdela previsoka. Vrnili se je v Split ter poslal g. Vuskovicha, ki je nato sklenil pogodbo z nadškofom za ceno 8 K. Poleg tega je Stadler svoj čas prodal vladi nekaj svojih hiš za milijon kron, torej za ceno, ki je bila v onem času izvanredno ugodna. Čudno je, da katoliški nadškof izvaža žito v Dalmacijo. Pri nas v Sarajevu to nikakor ni tajnost, dasiravno morda ni znano širši javnosti. Politika dr. Stadlerja je popolnoma osamljena. On to tudi ve, ter se skuša približati zopet narodu. Da bi to lažje storil, mi je a posredovanjem dr. Pilaria 10. januarja 1918. postavil to-le ponudbo:

1. Politični skupini dr. Sunariča in dr. Pilar - Stadler ustavita neprijateljstva z ozirom na osebne borbe in na osebne napade.

2. Do končne razbistrilne mednarodnega in notranje - političnega položaja ostaneta obe skupini na svojem do sedanjem stališču. Nadaljnje delo pa naj se vodi v smeri mednarodnega zblizanja in v smeri približavanja obeh skupin.

3. Za čas, ko se razbistri mednarodni in politični položaj v monarhiji, se določa, da se moreta obe skupini združiti na onem državnopravnem programu, ki bo imel največ upanja na uspeh in ki bo najbolje odgovarjal interesom hrvatskega naroda.

Dr. Sunarič je izjavil: Takega kompromisa nočem poznati. Danes ni pri nas nobene politične skupine Sunarič, marveč je samo narod, katerega največji, — rečem lahko, — ogromni del je za svobodo, a drugi del, — neznamna manjšina —, ki je proti edinstvu, proti jedinstvu in svobodi. Kaj nam bo prinesla naša bodočnost vidi vsak, samo oni, ne, ki so slepi.

Najbolj interesantno je vsekakor, da sme skupina okrog dr. Stadlerja svobodno sklicevati shode, kar pa nam ni dovoljeno. Tako nam niti humanitarna zabava pod imenom »Slavensko večer«! ni bila brez neprilike dovoljena. »Hrvatski dnevniki« se zaganja v to zabavo na najnedostojnejši način. Dva dni pred zabavo nam je bila odpovedana vojaška godba, in še, ko sem poslal nujno brzojavko dr. Korošcu za intervencijo, mi je vojno poveljništvo sporočilo, da sme godba sodelovati. Ta zabava je bila najslajnejša, kar jih je kdaj videlo mesto Sarajevo. Prisotnih je bilo tudi kakih 50 muslimanskih veljakov, česar se Bosna niti iz prejšnjih časov ne spominja.

Na vprašanje, kako si misli obnove ustavnega življenja v Bosni in Hercegovini, je odgovoril dr. Sunarič: Sabor je bil razpuščen brez vsakih temeljitih razlogov. Mandati državnih poslancev v Avstriji in Ogrski so bili od mandatarjev samih podaljšani in to je ustavni nonsens, ker mandatar svojega mandata sam sebi ne more podaljšati in ker se mandat sploh ne da podaljšati. Če je mogoče v izjemnem slučaju vojne podaljšati mandat, moreto to storiti samo volilci in nobeden drugi. Po analogiji bi se v duhu bosanske ustave dal najti izhod na ta način, da se po cesarskih noveli podaljša veljavnost saborskih mandatov od 5 let na daljši čas, ker bosenski sabor sam ne more izpremeniti svoje ustave, marveč jo more samo krona v tem zmislu izpopolniti. Na temelju podaljšane sešedanja sabora bi se sestal zadnji sabor zopet na novo zasedanje. Odločno pa sem proti novim volitvam v današnjem času, ko je skoraj ves narod iz Bosne in Hercegovine v vojaški službi.

Pritisk na Romunijo.

Z jugo - vzhodne fronte ne prihajajo nikakršna poročila o bojih. Tudi z Romunsko imamo premirje, do sklepa miru pa še ni prišlo. Na romunski fronti nam stoji nasproti še kompaktne in za boj pripravljene romunske formacije, katerih vojaške vrednosti ne smemo podcenjevati. Splošna sodbja v vojaških krogih pa je, da mora priti v najbližnjih dneh tudi na tem delu vzhodne fronte do jasnosti, ali naj smatramo Romunsko še nadalje za sovražnico ali pa nas bo zaprosila Romunska, spoznavajoč svojo strateško slabotno pozicijo, za mir. Hitra rešitev tega vprašanja ni samo vojaške važnosti za nas, marveč je nujnost zlasti v gospodarskem oziru, ker nam le mir z Romunsko odpre Donavo.

Ženeva, 14. februarja. Vojaški kritik »Matina« piše, da je Mackensen že pričel z vojaškim pritiskom proti Romuniji in da je položaj romunske vojske kritičen, ker jo obdajajo od vseh strani odkriti in prikriti sovražniki. Vsled popolnoma desorganiziranih ruskih čet je tudi romunska fronta močno trpela ter morajo Romuni pošiljati velike oddelke proti ropajočim ruskim tolpom.

Berlin, 15. februarja. »Matin« poroča, da je ententni poslanec v Jasyru v ponedeljek opozoril romunsko vlado na dalekosežne posledice odstopa od skupne politike. »Morningpost« poroča, da je privatni brzojavni promet med Anglijo in Romunsko ustavljen.

Ženeva, 14. februarja. Pariški listi poročajo, da je poštni promet z Romunsko kakor razglašla francosko pošto ravnateljstvo od ponedeljka sem ustavljen.

Bukarešta, 14. februarja. Kabineta Avarsku je sestavljen iz samih nepolitičkov in samih novih moč.

Pred novo vojno z boljševiško Rusijo?

Köln, 14. februarja. Berlinski poročevalc »Kölnische Zeitg.« izjavlja: Sklep boljševikov ima za Nemčijo zlasti pa za Avstro - Ogrsko silno nevaren pomen. Dospela so sigurna poročila, da boljševiki se zbirajo čete, da jih pošljejo v velikih masah proti Ukrajini. Vojna Trockega s prostimi ruskimi četami proti Ukrajini pomeni največjo nevarnost za novo ukrajinsko državo. Na merodajnih mestih pa si nočejo nikakor dati od Trockega na ta način iztrgati sado-vo miru z Ukrajino. Zato ni izključeno, da bo prišlo pri razgovorih v velikem glavnem stanu do pomembnih sklepov in da se bodo z nemške in avstro - ogrske strani takoj zopet pričele operacije na veliko rusko fronto, da se prepreči zmaga boljševikov nad kijevsko vlado. Brez dvoma premirje ne obstoja več. Vsled izjave Trockega o končani vojni, so dogovori glede premirja razveljavljeni, tako, da imamo na vsako stran pristo roko.

Berlin, 14. februarja. »Berliner Tageblatt« poroča: Glede položaja na ruski fronti se z merodajnega mesta opozarja, da je bil ukaz za razoroženje ruske armade brezizločno še isti dan zopet preklican. Demobilizacija se torej v Rusiji ni izvršila.

Berlin, 14. februarja. (Koresp. ur.) Večerniki glasno poročajo, da je prišlo pri pogajanjih v velikem glavnem stanu, kjer se mude državni kancler in podkancler in državni tajnik zunanje urada do popolne razbistrilne naziranja in do popolne soglasja med vojaškim in političnim vodstvom.

Budimpešta, 14. februarja. »Az Ujsag« priobčuje razgovor svojega dunajskega poročevalca z neko politično osebo, ki se je ravnokar vrnila iz Bresta Litovskega. Politik je izjavil: Najbrže bomo Ukrajini tudi vojaško pomagali, da omogočimo ukrajinskim oblastim nabrati in transportirati nam namenjena živila. To pa ne more nikakor pomeniti, da bomo nadaljevali vojno proti boljševikom. Sploh pa imamo z Rusijo še nadalje premirje.

Stockholm, 13. februarja. Kamenjev se zavaruje proti besedi mir. Med Rusijo in centralnimi državami ni sklenjen mir, marveč obstoja le trajno premirje. Kamenjev pravi, da Rusija ne more prisiliti Nemčije in Avstro - Ogrske, da sprejmeta nene pogore glede zasedenih vzhodnomorskih provinc, ker Rusija nima napram Nemčiji nobenih vojaških argumentov. Rusija tudi nčesa rni podpisala ter ima proste roke za splošni mirovni kongres.

Stockholm, 13. februarja. Nekaj švedskih listov prinaša danes poročilo, da je prišlo med ruskimi vojniki in Rdečo gardo do hudih sporov.

Bern, 14. februarja. Iz Petrograda poročajo, da se brani general Aleksejev, ki je prevzel namesto Kaljedina poveljništvo nad kozaki, razorožiti svoje čete. Tudi druge čete se upirajo boljševikom.

Stockholm, 14. februarja. Kakor poročajo listi, je izjavil v Stockholmu dospel poslanec zakonite finske vlade Gastrom, da finske čete na najvažnejših točkah nimajo skoro nobene municije več in da jim primanjkuje tudi orožja. Položaj bo nad vse opasen, če ne pride v najkrajšem času iz Švedske pomoč. V par dneh bi bila pomoč prepozna.

Vojni svet v Versaillesu.

London, 13. februarja. (Koresp. urad.) V poslanski zbornici je vprašal poslanec Hold, ali je nadaljevanje vojne edina naloga entente in ali bi ne bilo mogoče, na kak drug način doseči stavišene cilje.

Državni tajnik za zunanje zadeve Balfour je izjavil v svojem odgovoru temu in drugim interpelantom, da vsi po krivici domnevali, da je imel vojni svet v Versaillesu nalogo, v splošnem razmotriti politične in diplomatske odnose med raznimi v vojno zapletenimi narodi. Vojni svet v Versaillesu pa se je sestel samo zato, da se posvetuje o velikih, sedaj važnih vojaških problemih. Res je, da je vojni svet izdal izjavo o sklepih, ki bi se udeležili storiti iz govorov grofa Hertlinga in Czernina. V resnici pa vojni svet ni imel pravice podrobno presojati teh vojnihih ciljev. Vojni svet je prišel do zaključka, da v teh govorih ni najti nobene zadovoljive misli in da je vsled tega važnejše, se vojaško pripraviti, kakor izgubljati čas z izgovori. Ali je mogoče kdo koli v teh dveh govorih najti kako točko, ki bi mogla dati zaveznikom kakršnokoli zadoščenje. (Medik: »Da, Wilson!«) Res je, da živi Wilson v bolj mihi atmosferi. Če se ne oziramo na naglas njegovega govora in če se oziramo samo na formule, ki jih je postavil, ne bomo našli v govoru grofa Czernina nikršnih takih predlogov in grof Czernin v svojem odgovoru ni kazal nobena ni-

pravilnosti, sprejeti katerikoli Wilsonov važejši vojni cilj. Dasiravno izjavlja vojni svet v Versaillesu, da je edina naloga nadaljevanje vojne, vendar vlada ni mnenja, da naj bojujoče se stranke ne stane nobenega koraka, da pridejo do mirovnih pogajanj.

Lord Cecil je izjavil, da angleška vlada ni potrdila niti pritrdila rusko - francoski pogodbi o levem bregu Rene. Tako pogodba tudi ne tvori nobenega dela francoske politike. Lloyd George odobrava Wilsonovo politiko. Hertlingova trditve, da nemška vlada ne odobrava tajne diplomacije, je nesramna. Angleška vlada posveča veliko pozornost ustanovitvi zveze narodov. Na objavo in preklic tajnih pogodb se angleška vlada ne more spuščati. Če pacifisti to zahtevajo, ne poznajo niti temeljnih načel svoje lastne vere.

Asquith je naglašal, da popolnoma soglasja z vojnimi cilji Lloyd George. On ne zahteva nobenih posebnih o vojaških zadevah, vpraša pa ministrskega predsednika, kako se je polnomočje vojnega sveta v Versaillesu razširilo.

V svojem odgovoru je Lloyd George povedal, da je bil presenečen od govorov državnega kancerja in grofa Czernina, da je sicer res, da obstaja velik razloček med obema govoroma, vendar se ni razločka. Czernin postavlja Armenijo, Palestino in Mezopotamijo v isto kategorijo, kakor Belgijo. Vrniti se morajo te pokrajine najbrže pod istimi pogoji, pod katerimi hoče Nemčija vrniti Belgijo. Glede italijanskih zahtev in slovenskega prebivalstva v Avstro - Ogrski, ni govoril Czernin niti besede, da bi se ne bil kar najodločnejše branil razmotriti katerekoli pogoje, ki bi jih bilo mogoče smatrati kot mirovne pogoje. Lloyd George ugovarja nato izjavam Hertlinga glede izročitve premoženja štacij s strani Anglije, ter je opozorjal, da ima tudi nemško brodogradnja v teh štacijah svoje ugodnosti, ki mu jih nudi gostoljubje. Glede konference v Versaillesu je opozoril Lloyd George na premikanje črt na nemški vzhodni fronti, katero položaj popolnoma izpreminja. Zastopniki zavezniških držav v Izpreminju so morali storiti sklepe, da bodo zavezniški mogli nastopiti z eno samo enotno armado. Vsi sklepi so bili soglasni, povedati se pa ne da, katere izključne pravice so se priznale temu vojnemu svetu.

Rotterdam, 17. februarja. »Daily News« poročajo, da se je Lloyd George vračal iz seje poslanske zbornice vps port. Zet takoj začetkom seje je bilo čutili, da stoji vlada pred krizo. Zdi se, da je poslanska zbornica odločila, dognati, v čigavih rokah leži usoda angleške armade in da hoče izvedeti, ali sta bila Haig in Robertson podrejena francoskemu vrhovnemu poveljstvu. Stvar parlamenta je, da dokaže, da ima Anglija še vedno svojo vlado v Westminsteru in ne v Versaillesu. Radikalni listi pravijo, da je pozicija angleškega kabineta močno omalšana. Nobenega dvoma ni, da je Lloyd George v parlamentu izgubil mnogo simpatij.

Italijanski parlament.

Curih, 12. februarja. (Kor. urad.) Ministrski predsednik Orlando je imel ob otvoritvi govora, v katerem je poudarjal, da je misel italijanskega kabineta, vztrajati v ogromnem boju z neuklonljivo trdnostjo. Izjavljal je, da mirovna želja sovražnih vlad ni izvirala iz lojalnih nameren in najtrdovratnejše nepostojljivosti v načrtu imperialistične prevlade je pokazala, ker je razvidno iz pogajanj v Brestu Litovskem, kjer je stranka, ki je postavila mirovni sklep v svoj program, zadela pri centralnih državah na take težkoče, da je ni preostalo drugega nego udati se. Na to je kritiziral izvajanje Czernina in Hertlinga, ki odklanjata vse zahteve in zahtevata vse, ne dajata pa nič, zato je edina pot do pravega mira: nadaljevanje vojne z vsem naporom! (Pritrjevanje.) Italija ostaja pri izpolnitvi svoje narodne jednote in zagotovitvi svojih mej na morju in na kopnem. Zavržena očitjanja o imperialističnem stremiljenju in podjarmljenju drugih narodov in izjavila, da nikdo na svetu ne spremlja aspiracij raznih narodnosti z večjo simpatijo, kakor Italija. V Versaillesu so se novi dogodki v polni meri vpoštevali in zapadna fronta more odsej računati samo nase in nositi sama vse vojno breme. Dobri položaji se bo še boljšali, tako se more soditi, zlasti še vsled naraščanja vojaških sil s strani ameriške republike. Glede aprovizacije je obljubilna preskrba zlasti z žitom. Hvali obnašanje ljudstva, ki prenaša vse žrtve in uspeh novega vojnega posojila. Italijanska armada je zopet polna ofenzivnega duha, kajti vojniki vedo, da sedaj se mora zmagati za blagor domovine in usodo sveta.

14. februarja. Post. Beviene (ekupina Sonninih prijateljev) je včeraj glede na vojnopolitični položaj izjavil, da je italijanska javnost premoledno podučena in radi tega hoče prečrtati londonski dogovor z dne 26. aprila 1915. Ako je Italija zahtevala južno Tirolsko do Brennerja, isto brez Reke in Dalmacijo od severno Zadra do južno Trogir, ni to imperijalistično in aneksonistično, marveč samo obramba italijanske narodnosti in varnosti. Revizija in korektura ententnega programa, kakor se kaže v govorih Lloyd Georgea in Wilsona, je potrebna in koristna. Ker pa se vsebinsko in ton teh govorov glede na Avstro - Ogrsko ne zdi pravi, zahteva močno gibanje v Italiji, da bi Italija začela voditi stremiljenje narodnosti, ki se čuti v Avstro - Ogrski tlačene, po uničenju monarhije. Preureditev Avstro - Ogrske po enakosti in oprostitvi njenih narodov bi zadovoljevala Italijanom kakor Cehom in prebrala entento. Bistveno pa je, da se taka preureditev ne prepusti Avstro - Ogrski kot njene notranje zadeve, marveč se ima na konferenci vojujočih se držav razpravljati kot skupni ententni interes. Post. Ciriani (zveze narodne obrambe) je izjavljal, da zadovoljitev posebnih ciljev vsakega posebnega naroda je potreben predpogoj za dosego trajnega mira. Sonninovalističe, da italijanska stremiljenja ne zasledujejo razkosanja Avstro - Ogrske, potrebujejo posnila, kajti Italija je že po tradiciji siljena k temu, da pomaga podjarmljenim narodnostim do svobode. Italija si ne more misliti tega, da bi izšla Avstrija iz vojne nedotaknjena ali celo povečana. Italija ne sme imeti od sovražnika sosednega ozemlja na način mirovne pogodbe, kakor leta 1866., marveč se hoče za to resno bojovati.

Dogodki na bojiščih.

NASE URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. februarja. (Kor. urad.) Nikakih posebnih dogodkov. — Šef generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 14. februarja. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Angleži in Francozi so na mnogih frontnih mestih nadaljevali svoje izvide. Severno Lensa in v Champagni je prišlo pri tem do ljutih bojov. Na nekem izpostavljenem delu naše pozicije jugovzhodno Tahure so se Francozi ustallili. Lastna infanterija je pripeljala v Flandriji in na višinah Moze nekaj vjetnikov nazaj. — Z drugih bojišč nič novega. — v Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 14. februarja. (Kor. urad.) V Champagni se je ognjeno delovanje na odsekih severno Prunaya in jugovzhodno Tahure večkrat stopnjevalo.

BRODY ZOPET V ROKAH AVSTRIJSKIH ČET.

Dunaj, 14. februarja. (Kores. ur.) Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: V smislu člena II. odst. b z Ukrajino sklenjene pogodbe, ki določa glede mej med Avstro - Ogrsko in Ukrajino stanje, kakršno je vladalo med Avstro - Ogrsko in Rusijo, so dospele naše čete včeraj v Brody. Lovski bataljon, ki je vkorakal v mesto, je svečano pozdravil župan mesta Brody v navzočnosti Rade 105. ukrajinske divizije. Tudi prebivalstvo je avstro - ogrske čete kar najpriščnejše pozdravilo. S tem mirnim za sedenjem Brodov je zadnje večje mesto v vzhodni Galiciji zopet v avstro - ogrskih rokah. Mesto Brody je bilo od zadnjih dni julija 1916 pod ruskim gospodstvom.

Z ITALIJANSKE FRONTE.

Iz vojneporočevalskega stana 13. februarja: Na ozemlju med Brente in Piavo je prišlo včeraj na hribu Spinucio do boja. Dve sovražni stotnišči sta poskusili v varstvu močne megle in oblaka neba napasti avstro - ogrsko pozicijo, bili pa sta krvavo zavrnjeni in vjetih je bilo nekaj mož. V Artiskih dolini je sovražnik tudi izvršil sunek, ki je bil popolnoma zavrnjen. Na višinah vzhodno Brente so vzlele nekatere napadalne natrube nekoliko vjetnikov iz sovražnih jarkov.

Angleška črta na italijanski fronti. Iz Londona poročajo: Angleška črta na italijanski fronti vzhodno hriba Bello in vzdolž Piave se je podaljšala. Sedaj se razteza eno miljo vzhodno mesta Nervese.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

13. februarja. V Lagarinski dolini gibanje sovražnih sprednjih straž, katere so naše baterije razpršile. Na Parubiju smo razstrelili mine, ki so provzročile na sovražnih pozicijah znatno škodo. V Astiskih dolini in na zapadnem robu asiške visoke planote veliko delovanje obeh artilerij. Ob Capriskem prelazu je bil nemudoma preprečen nemadilni poskus sovražne infanterije po močni ognjeni pripravi z oddolnostjo naših čet in pomočjo naše artilerije. Neke vjetnikov je ostalo v naših rokah. Vzhodno Cogliana sta bila dva sovražna privzema znakoplova zažgana po angleških letalcih.

NA ZAPADNEM BOJIŠČU.

Izvidni sunki Angležev in Francozov prihajajo od dne do dne bolj silni. Dosedaj so skušale le manjše skupine v sunkih vdreti v nemške jarkove, da se podučijo o razporedbi nemških sil in o dogodkih za prvo nemško črto. Od 13. februarja naprej pa so se razvili iz teh sunkov silni boji. Ne samo so številu čet in po velikosti uporabljenega materiala, marveč tudi po obsegu bi lahko imenovali te boje že bitke. Nelasno na je še, ali izvršujejo sovražniki te napade iz bojazni pred nemškimi ofenzivnimi pripravami, ali pa imajo samo namen, ustvariti si podlago za lastne napade.

Vo na obškodnina delniški družbi Leykam-Josefsthal v Vevčah.

(Interpelacija poslancev Fona in tovarišev do finančnega ministra.)

»Der Abend« z dne 17. januarja 1918 št. 14. priobčuje pod naslovom »Onim, katerim je vojna v dobro tala članek:

Te dni se je govorilo o skandinavski družbi, kateri so delnice v vojni silno poskočile. Ta primer bi seveda lahko poljubno pomnožili, tudi nikakor ni treba potovati daleč v inozemstvo, da najdemo koga, ki se je, kakor pitavka nasekal. Kierkoli odpremo domačo roparsko pripovednico, najdemo take izkopiščevalce vojne. Tako imamo n. pr. papirnico Levkam - Josefthal v Vevčah. Leta 1914 je stala papirnica tako slabo, da je morala od svojega delniškega kapitala 20 milijonov ni manj odpisati kakor 7 in pol milijona. Delnice so se prenasile od vrednosti 400 K. na vrednost 250 K. ter niso neele nicesar. Krivo na tem so bile nezmerno zaloge, ki so bile vključene daleč preko njih vrednosti. Od onega časa je imela družba nesrečo, da je bila njena papirnica v tragični Podgori popolnoma uničena. Druga papirnica v Vevčah pri Ljubljani pa stoji skoraj vedno. Kako zelo trpi papirna industrija v splošnem vsled pomanjkanja surovin in premora, vled težko dobiti delavce in vsled prometnih težav, se znae iz neostanih pritožb. Po cenitvi borzne komore z dne 5. januarja pa je delnica sedaj za 250 K. več vredna, kakor takrat tako, da ima na 12 in pol milijonov znanih kapital kurzo vrednost 26 milijonov, t. j. 200% več. Dividenda lanskega leta je znašala 15 K. t. j. 6%. Tako dobro se vplivala vojna na družbo, kateri je pod

vidovno in blagohotno državno upravo močno prodati stare mirovne saloge po novih vojnih cenah ter zaokrožiti dobiček, kateri se dovoli predpisati konzumentom cene v trikratni in večkratni višini. Osto gotovo je: Kurs in dividenda se bosta dvignila še dalje. To se bo zgodilo, ker vlada razumeva potrebe industrije, ker ve, da se prilika, kakršna je ta vojna, tako kmalu ne vrne več in da je treba železo kovati dokler je — vsled ljudske moritve in poizga — še vroče.

Kakor vidimo res ni treba hoditi na visoki sever po primere. Delniška družba Levkam - Josefthal, katere delniški kapital je bil vreden pred vojno 13 in pol milijonov in ki velja sedaj za 26 milijonov, ki se je torej približno podvojil, nas uči jasno, da tudi pri nas narodno gospodarstvo cvete, če se je kdo o pravem času in s pravim razumevanjem vedel ravnati po vojnih potrebah. Konzumentom se nekoliko slabše godi, pa prav jim je. Kdor je tako neumen, da je konzument, naj plača. V dopolnilo zgorajšnjih izjavaj hočemo navesti še to-le interesantno dejstvo:

Pri glavni skupščini že koncem maja 1916. se je, če smemo verjeti nikdar dementiranim poročilom v dunajskem časopisu, delničarjem sporočilo, da je bila vsa škoda pri oženjeni papirnici v Podgori 3 in pol milijoni likvidirana in sklep generalnega zborovanja se je glasil, da se prilože prihajajoča državna odškodnina na rezervnem fondu Tisočem ubogih beguncev, katerim je bilo doma vse imetje uničeno in zažgano in ki so v zaledju borne se preživljali, ta država ni dala niti najmanjše podpore na račun odškodnine, ki naj se pozneje določi. Milijone in milijone za vojne dajatve je država ne samo prebivalstvu v splošnem, marveč ravno največjim vojnim beguncem že do danes dolžna. Tu pa je posodila bogati delniški družbi 3 in pol milijone na podlagi zelo domisljive likvidacije. Na podlagi teh dejstev vprašajo podpisani g. finančnega ministra: 1. ali je res, da je delniška družba Levkam - Josefthal za uničeno papirnico v Podgori že dobila kako odškodnino in 2. na podlagi, katerih odredb in določb se je moglo to zgoditi?

Politične vesti.

== Skrbi in računi. Nemški listi sedaj prav skrbno in skrbno polno sestavljajo račune o razmerju glasov v poslanski zbornici. K vladnim strankam štejejo nemški Nationalverband (95 glasov), krščanske socialce (67 glasov), dunajski šidje (»freihheitliche« 7 glasov), vsenemci (3), Romuni (5), dva nesrečna Italijana (Faidutti in Bugatto = 2), Wassilkova garda (bukovski Rusini 4), to je skupaj 183 glasov. K tej obupni številki računajo še 23 Ukrajincev, ki da bodo iz hvalečnosti za mirno pogodbo glasovali za vlado, in pa nekaj divjakov, eni pravijo 3, drugi 5, tretji, ki računajo, da se boode nesrečni italijanski pridružil tudi še nesrečna slovenska dvojica Sustersič-Jaklič, upajo celo na 7 »divjih« glasov. Tako bi znašala vladina številka največ 213. To je pre malo, kajti opozicija šteje brez (41) nemških socialnih demokratov 94 čeških, 77 poljskih, 30 jugoslovanskih, 12 italijanskih glasov, to je že 213, torej ravno toliko, kolikor znaša vladin maksimum. Pri tem pa še niso všteti 2 do 4 glasovi neorganiziranih poslancev (divjakov), ki bodo gotovo glasovali opozicijsko. Svinčnik v roki viteza Seidlerja se torej prav upravičeno trese. Pri najlepšem računu še vedno insolvenca. Treba napovedati konkurz. — Kakor nam poročajo z Dunaja, so Nemci in vlada svoje številke povisali. S kako pravico in na podlagi katerih dejstev, še ni znano. Menda računajo z nenavzočnostjo nekaterih poslancev opozicije — skratka: zdi se jim, da bodo imeli 12 do 15 glasov večine — seveda če jim pomagajo nemški socialni demokrati s tem, da se glasovanja ne udeležijo. V parlamentarnih krogih se označujejo vladni računi kot neutemeljeno optimistični.

== »Narodni Listy« ustavljeni. Dopisnik nam brzojavlja iz Prage 14. t. m.: »Narodni Listy« so bili danes za 14 dni uradno ustavljeni. — Nemški listi pravijo, da so bili »N. L.« ustavljeni za to, ker so priobčili cesarjev manifest mesto na prvem, šele na drugem mestu. Če je to res, potem se čudimo, da ni bila n. pr. ustavljena tudi graška »Tagespost«, ki je takisto priobčila cesarjev manifest na drugem mestu in to z manjšimi črkami. Zdi se, da se v Pragi zopet vrača furor teutonico — bureaucratic.

== Madžarski načrti z Romunijo in Ukrajino. Madžarski listi se zibljejo v prijetnem razpoloženju, češ, da je končno na vzhodu nastal moment, katerega se morejo veseliti. Spor med Romunsko in Madžari se lahko poravnava na ta način: Romuni so hoteli »osvoboditi« ogrske državljane romunskega jezika na Sedmograškem, ali prav taka naloga jih čaka v Besarabiji. Priznajmo Romunom pravico do Besarabije kot nagrado za Sedmograško in spor med Madžari in Romuni bo poravnal. Dostavljajo: moglo bi se nam pri tem podkati, da bi tako podpirali »aneksijsko politiko« svojih bivših sovražnikov, ali Romuni morajo zahtevati romunski del Besarabije po pravici samoodločbe. Ako padejo romunske zahteve po Sedmograški, pade tudi poslednja venca obmejne nevarnosti, ki je grozila celini Ogrske. S tega stališča moremo gledati na razvoj dogodkov z najlepšimi nameni.

== Ameriška vojna zakonodaja. Washington, 12. februarja. (Kor. urad.) Reuter poroča, da prične predsednik Wilson jutri z razgovori z vodilnimi republikani in demokratičnimi člani kongresa o vseh fazah vojne zakonodaje. Smatra se za to nevaren korak predsednika, da potegne obe stranki bolj v svoje zaupanje. Še ne sprejeti zakonski predlog daje predsedniku pravico, določiti območje izvršilnega odredka. Predsedniku je na prosto voľjo dano, kako razdeli dele. Ta zakonski načrt, proti kateremu se je postavila velika opozicija, bo prišel kot prvi na vrsto.

== Južna Afrika proti brambni dolžnosti. Haaga, 14. februarja. »Times« poročajo iz Kapetovna: V svojem govoru pri nabornem zborovanju za južnoafriško brigado je protestiral Botha proti uvedbi brambne dolžnosti v Južni Afriki ter izjavil, da se mora Južna Afrika boriti z zadostnimi težavami in da so dogodki v Avstraliji zadostno pokazali, da ne gre uvajati brambne dolžnosti tudi v Afriki. Če se uvede brambna dolžnost, ne bo mogla Južna Afrika pošiljati nobenih mož več na Flandrijo, marveč bo morala celo odoklicati vojaštvo, da stori konec nemirov v lastni deželi.

== »Razkosajmo Avstrijo, da umrje Nemčijo.« Kölnische Ztg. poroča iz Lugana: Cheradame je poslal te dni pismo lastniku »Popolo d' Italia« Musolinu, katero prinaša za tem listom tudi vse ostalo italijansko časopisje. Italijanska javnost si prisvaja Cheradamovo mišljenje, dasiravno se v mnogem razlikuje od mnenja Wilsona in zapadnih zaveznikov. Treba je pripomniti, da je Cheradam malo časa pred vojno napisal večje delo pod naslovom: »Francoska kriza«, kjer pravi o vprašanju Alzacije - Lorene, da Francoska pač vedno misli na svoje izgubljene pokrajine, da pa zaradi njih ne bo vzplamela nobena vojna. Cheradame je bil takrat prepričan, da se bo nekega dne alzasko - lorensko vprašanje rešilo samo od sebe v veliki evropski vojni, ki bo rešila tudi vprašanje prvenstva v Evropi. Tudi danes smatra, da je vprašanje vrnitve Alzacije - Lorene Francoski stvar pravičnosti, vendar pa izjavlja napram Musoliniju, da se mu zdi za sedaj vprašanje razkosanja Avstrije mnogo bolj važno, kakor vse alzasko - lorensko vprašanje. To je tembolj razumljivo, če prečitamo drugo knjigo Cheradamovo, ki ima naslov: »Načrt Nemčije v njegovi nagoti.« Francoski pisatelj kaže v tem spisu svetu kot nekako strašilo nemške železniške in trgovinske zveze od Hamburga do Perzijskega zaliva. Ona zemlja, ki bi z uresničenjem tega načrta najtežje in nezačeljno trpela, je po mišljenju francoskega pisatelja ravno Italija, ki bi izgubila na ta način svoje prirodno trgovsko gospodarstvo v Sredozemskem morju. Za ta načrt pa potrebuje Nemčija Avstro - Ogrsko in za ceno vzdržanja Avstro - Ogrske se nanaša, da bo mogla izvesti osvojitve in uničenje Slovanov in Latinov, ki žive na Balkanu. Pod temi pogoji je za zapadne velesile naravnost strašilo, če se vzdrži Avstro - Ogrska nedotaknjena. Francoska in Angleška sta igrali vlogo, kakor da ne razumeta, da potrebuje pruski militarizem Avstro - Ogrsko kot svoje orožje. Brez Avstro - Ogrske bi se zrušili tudi germanski militarizem in s tem bi se zajamčil svetu mir za celo nepregledno dobo. Cheradame se na koncu svoje knjige zavzame za italijansko - jugoslovanski sporazum ter je zamislil Zagreb, a ne Trsta. — kakor bi to hoteli Angleži in Francozi. — kot središče jugoslovanskega kraljevstva. Cheradamova misel je torej, da je razkosanje Avstro - Ogrske prva etapa za uničenje Nemčije in njenega militarizma.

== 40 milijard šilingov angleškega posojila. Berolin, 14. februarja. (K. urad.) »Lokalanzeiger« poroča, da bo Anglija meseca marca razpisala novo veliko vojno posojilo. To pot gre za posojilo 40 milijard šilingov. »Daily Chronicle« piše, da je Anglija prisiljena prevzeti nase tudi potrebe dveh drugih držav.

== Ameriška vojna zakonodaja. Washington, 12. februarja. (Kor. urad.) Reuter poroča, da prične predsednik Wilson jutri z razgovori z vodilnimi republikani in demokratičnimi člani kongresa o vseh fazah vojne zakonodaje. Smatra se za to nevaren korak predsednika, da potegne obe stranki bolj v svoje zaupanje. Še ne sprejeti zakonski predlog daje predsedniku pravico, določiti območje izvršilnega odredka. Predsedniku je na prosto voľjo dano, kako razdeli dele. Ta zakonski načrt, proti kateremu se je postavila velika opozicija, bo prišel kot prvi na vrsto.

== Južna Afrika proti brambni dolžnosti. Haaga, 14. februarja. »Times« poročajo iz Kapetovna: V svojem govoru pri nabornem zborovanju za južnoafriško brigado je protestiral Botha proti uvedbi brambne dolžnosti v Južni Afriki ter izjavil, da se mora Južna Afrika boriti z zadostnimi težavami in da so dogodki v Avstraliji zadostno pokazali, da ne gre uvajati brambne dolžnosti tudi v Afriki. Če se uvede brambna dolžnost, ne bo mogla Južna Afrika pošiljati nobenih mož več na Flandrijo, marveč bo morala celo odoklicati vojaštvo, da stori konec nemirov v lastni deželi.

== »Razkosajmo Avstrijo, da umrje Nemčijo.« Kölnische Ztg. poroča iz Lugana: Cheradame je poslal te dni pismo lastniku »Popolo d' Italia« Musolinu, katero prinaša za tem listom tudi vse ostalo italijansko časopisje. Italijanska javnost si prisvaja Cheradamovo mišljenje, dasiravno se v mnogem razlikuje od mnenja Wilsona in zapadnih zaveznikov. Treba je pripomniti, da je Cheradam malo časa pred vojno napisal večje delo pod naslovom: »Francoska kriza«, kjer pravi o vprašanju Alzacije - Lorene, da Francoska pač vedno misli na svoje izgubljene pokrajine, da pa zaradi njih ne bo vzplamela nobena vojna. Cheradame je bil takrat prepričan, da se bo nekega dne alzasko - lorensko vprašanje rešilo samo od sebe v veliki evropski vojni, ki bo rešila tudi vprašanje prvenstva v Evropi. Tudi danes smatra, da je vprašanje vrnitve Alzacije - Lorene Francoski stvar pravičnosti, vendar pa izjavlja napram Musoliniju, da se mu zdi za sedaj vprašanje razkosanja Avstrije mnogo bolj važno, kakor vse alzasko - lorensko vprašanje. To je tembolj razumljivo, če prečitamo drugo knjigo Cheradamovo, ki ima naslov: »Načrt Nemčije v njegovi nagoti.« Francoski pisatelj kaže v tem spisu svetu kot nekako strašilo nemške železniške in trgovinske zveze od Hamburga do Perzijskega zaliva. Ona zemlja, ki bi z uresničenjem tega načrta najtežje in nezačeljno trpela, je po mišljenju francoskega pisatelja ravno Italija, ki bi izgubila na ta način svoje prirodno trgovsko gospodarstvo v Sredozemskem morju. Za ta načrt pa potrebuje Nemčija Avstro - Ogrsko in za ceno vzdržanja Avstro - Ogrske se nanaša, da bo mogla izvesti osvojitve in uničenje Slovanov in Latinov, ki žive na Balkanu. Pod temi pogoji je za zapadne velesile naravnost strašilo, če se vzdrži Avstro - Ogrska nedotaknjena. Francoska in Angleška sta igrali vlogo, kakor da ne razumeta, da potrebuje pruski militarizem Avstro - Ogrsko kot svoje orožje. Brez Avstro - Ogrske bi se zrušili tudi germanski militarizem in s tem bi se zajamčil svetu mir za celo nepregledno dobo. Cheradame se na koncu svoje knjige zavzame za italijansko - jugoslovanski sporazum ter je zamislil Zagreb, a ne Trsta. — kakor bi to hoteli Angleži in Francozi. — kot središče jugoslovanskega kraljevstva. Cheradamova misel je torej, da je razkosanje Avstro - Ogrske prva etapa za uničenje Nemčije in njenega militarizma.

== 40 milijard šilingov angleškega posojila. Berolin, 14. februarja. (K. urad.) »Lokalanzeiger« poroča, da bo Anglija meseca marca razpisala novo veliko vojno posojilo. To pot gre za posojilo 40 milijard šilingov. »Daily Chronicle« piše, da je Anglija prisiljena prevzeti nase tudi potrebe dveh drugih držav.

== Ameriška vojna zakonodaja. Washington, 12. februarja. (Kor. urad.) Reuter poroča, da prične predsednik Wilson jutri z razgovori z vodilnimi republikani in demokratičnimi člani kongresa o vseh fazah vojne zakonodaje. Smatra se za to nevaren korak predsednika, da potegne obe stranki bolj v svoje zaupanje. Še ne sprejeti zakonski predlog daje predsedniku pravico, določiti območje izvršilnega odredka. Predsedniku je na prosto voľjo dano, kako razdeli dele. Ta zakonski načrt, proti kateremu se je postavila velika opozicija, bo prišel kot prvi na vrsto.

== Južna Afrika proti brambni dolžnosti. Haaga, 14. februarja. »Times« poročajo iz Kapetovna: V svojem govoru pri nabornem zborovanju za južnoafriško brigado je protestiral Botha proti uvedbi brambne dolžnosti v Južni Afriki ter izjavil, da se mora Južna Afrika boriti z zadostnimi težavami in da so dogodki v Avstraliji zadostno pokazali, da ne gre uvajati brambne dolžnosti tudi v Afriki. Če se uvede brambna dolžnost, ne bo mogla Južna Afrika pošiljati nobenih mož več na Flandrijo, marveč bo morala celo odoklicati vojaštvo, da stori konec nemirov v lastni deželi.

== »Razkosajmo Avstrijo, da umrje Nemčijo.« Kölnische Ztg. poroča iz Lugana: Cheradame je poslal te dni pismo lastniku »Popolo d' Italia« Musolinu, katero prinaša za tem listom tudi vse ostalo italijansko časopisje. Italijanska javnost si prisvaja Cheradamovo mišljenje, dasiravno se v mnogem razlikuje od mnenja Wilsona in zapadnih zaveznikov. Treba je pripomniti, da je Cheradam malo časa pred vojno napisal večje delo pod naslovom: »Francoska kriza«, kjer pravi o vprašanju Alzacije - Lorene, da Francoska pač vedno misli na svoje izgubljene pokrajine, da pa zaradi njih ne bo vzplamela nobena vojna. Cheradame je bil takrat prepričan, da se bo nekega dne alzasko - lorensko vprašanje rešilo samo od sebe v veliki evropski vojni, ki bo rešila tudi vprašanje prvenstva v Evropi. Tudi danes smatra, da je vprašanje vrnitve Alzacije - Lorene Francoski stvar pravičnosti, vendar pa izjavlja napram Musoliniju, da se mu zdi za sedaj vprašanje razkosanja Avstrije mnogo bolj važno, kakor vse alzasko - lorensko vprašanje. To je tembolj razumljivo, če prečitamo drugo knjigo Cheradamovo, ki ima naslov: »Načrt Nemčije v njegovi nagoti.« Francoski pisatelj kaže v tem spisu svetu kot nekako strašilo nemške železniške in trgovinske zveze od Hamburga do Perzijskega zaliva. Ona zemlja, ki bi z uresničenjem tega načrta najtežje in nezačeljno trpela, je po mišljenju francoskega pisatelja ravno Italija, ki bi izgubila na ta način svoje prirodno trgovsko gospodarstvo v Sredozemskem morju. Za ta načrt pa potrebuje Nemčija Avstro - Ogrsko in za ceno vzdržanja Avstro - Ogrske se nanaša, da bo mogla izvesti osvojitve in uničenje Slovanov in Latinov, ki žive na Balkanu. Pod temi pogoji je za zapadne velesile naravnost strašilo, če se vzdrži Avstro - Ogrska nedotaknjena. Francoska in Angleška sta igrali vlogo, kakor da ne razumeta, da potrebuje pruski militarizem Avstro - Ogrsko kot svoje orožje. Brez Avstro - Ogrske bi se zrušili tudi germanski militarizem in s tem bi se zajamčil svetu mir za celo nepregledno dobo. Cheradame se na koncu svoje knjige zavzame za italijansko - jugoslovanski sporazum ter je zamislil Zagreb, a ne Trsta. — kakor bi to hoteli Angleži in Francozi. — kot središče jugoslovanskega kraljevstva. Cheradamova misel je torej, da je razkosanje Avstro - Ogrske prva etapa za uničenje Nemčije in njenega militarizma.

== 40 milijard šilingov angleškega posojila. Berolin, 14. februarja. (K. urad.) »Lokalanzeiger« poroča, da bo Anglija meseca marca razpisala novo veliko vojno posojilo. To pot gre za posojilo 40 milijard šilingov. »Daily Chronicle« piše, da je Anglija prisiljena prevzeti nase tudi potrebe dveh drugih držav.

== Ameriška vojna zakonodaja. Washington, 12. februarja. (Kor. urad.) Reuter poroča, da prične predsednik Wilson jutri z razgovori z vodilnimi republikani in demokratičnimi člani kongresa o vseh fazah vojne zakonodaje. Smatra se za to nevaren korak predsednika, da potegne obe stranki bolj v svoje zaupanje. Še ne sprejeti zakonski predlog daje predsedniku pravico, določiti območje izvršilnega odredka. Predsedniku je na prosto voľjo dano, kako razdeli dele. Ta zakonski načrt, proti kateremu se je postavila velika opozicija, bo prišel kot prvi na vrsto.

== Južna Afrika proti brambni dolžnosti. Haaga, 14. februarja. »Times« poročajo iz Kapetovna: V svojem govoru pri nabornem zborovanju za južnoafriško brigado je protestiral Botha proti uvedbi brambne dolžnosti v Južni Afriki ter izjavil, da se mora Južna Afrika boriti z zadostnimi težavami in da so dogodki v Avstraliji zadostno pokazali, da ne gre uvajati brambne dolžnosti tudi v Afriki. Če se uvede brambna dolžnost, ne bo mogla Južna Afrika pošiljati nobenih mož več na Flandrijo, marveč bo morala celo odoklicati vojaštvo, da stori konec nemirov v lastni deželi.

== »Razkosajmo Avstrijo, da umrje Nemčijo.« Kölnische Ztg. poroča iz Lugana: Cheradame je poslal te dni pismo lastniku »Popolo d' Italia« Musolinu, katero prinaša za tem listom tudi vse ostalo italijansko časopisje. Italijanska javnost si prisvaja Cheradamovo mišljenje, dasiravno se v mnogem razlikuje od mnenja Wilsona in zapadnih zaveznikov. Treba je pripomniti, da je Cheradam malo časa pred vojno napisal večje delo pod naslovom: »Francoska kriza«, kjer pravi o vprašanju Alzacije - Lorene, da Francoska pač vedno misli na svoje izgubljene pokrajine, da pa zaradi njih ne bo vzplamela nobena vojna. Cheradame je bil takrat prepričan, da se bo nekega dne alzasko - lorensko vprašanje rešilo samo od sebe v veliki evropski vojni, ki bo rešila tudi vprašanje prvenstva v Evropi. Tudi danes smatra, da je vprašanje vrnitve Alzacije - Lorene Francoski stvar pravičnosti, vendar pa izjavlja napram Musoliniju, da se mu zdi za sedaj vprašanje razkosanja Avstrije mnogo bolj važno, kakor vse alzasko - lorensko vprašanje. To je tembolj razumljivo, če prečitamo drugo knjigo Cheradamovo, ki ima naslov: »Načrt Nemčije v njegovi nagoti.« Francoski pisatelj kaže v tem spisu svetu kot nekako strašilo nemške železniške in trgovinske zveze od Hamburga do Perzijskega zaliva. Ona zemlja, ki bi z uresničenjem tega načrta najtežje in nezačeljno trpela, je po mišljenju francoskega pisatelja ravno Italija, ki bi izgubila na ta način svoje prirodno trgovsko gospodarstvo v Sredozemskem morju. Za ta načrt pa potrebuje Nemčija Avstro - Ogrsko in za ceno vzdržanja Avstro - Ogrske se nanaša, da bo mogla izvesti osvojitve in uničenje Slovanov in Latinov, ki žive na Balkanu. Pod temi pogoji je za zapadne velesile naravnost strašilo, če se vzdrži Avstro - Ogrska nedotaknjena. Francoska in Angleška sta igrali vlogo, kakor da ne razumeta, da potrebuje pruski militarizem Avstro - Ogrsko kot svoje orožje. Brez Avstro - Ogrske bi se zrušili tudi germanski militarizem in s tem bi se zajamčil svetu mir za celo nepregledno dobo. Cheradame se na koncu svoje knjige zavzame za italijansko - jugoslovanski sporazum ter je zamislil Zagreb, a ne Trsta. — kakor bi to hoteli Angleži in Francozi. — kot središče jugoslovanskega kraljevstva. Cheradamova misel je torej, da je razkosanje Avstro - Ogrske prva etapa za uničenje Nemčije in njenega militarizma.

== 40 milijard šilingov angleškega posojila. Berolin,

trajala žalostna iz življenja ruskih plojev. 4 dejanja: sestavi Karol Schneider, režiser Rihard Eulberg. Poleg tega se predvajajo še najnoveša vojna poročila ter enodejanska groteska »Medij čarovnikov«. Ta krasni spored se igra do ponedeljka, 18. februarja ter naj niko ne zamudi prilike ter si ga ogleda. Mladini ni primerno. Kino Ideal.

Zgubila se je damska srebrna ura od dvorane hotela »Union«, na Wolfovi ulici, mimo deželnega dvorca do realke. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v Dolenčevi trafiki v Prešernovi ulici.

Zgubili so se 11. t. m. zvečer v mestu trije ključki, sklopiljeni v eno spono. Najditelj naj jih odda proti nagradi v garnizijski bolnici 8.

Aprovizacija.

— Krušne komisije bodo uradovale tudi v soboto 16. t. m. Izdajale se bodo izkaznice za petrolej. Rodbine dobe izkaznice s črko A, katere se bodo izdajale po zaporednih številkah, samci dobe izkaznice s črko B, in obrtniki izkaznice s črko C.

— Prodaja kruha. Za peko kruha je prejela mestna aprovizacija nekaj boljše moke, ki je seveda nekoliko dražja. Vsled tega se, bode prodajal kruh od vsote nedelje 17. t. m. dalje hleb po 60 vinarjev, kateri mora tehtati pečen 70 dkg. To velja le do tedaj, dokler se bode pekel kruh iz boljše moke.

— Petrolej za I. do VI. okraj. Stranke, ki bi imele dobiti petrolej dne 24. t. m., ga bodo dobile dne 25. t. m., ker so v nedeljo trgovine zaprte. — Za to prodajo, ki je bila objavljena v tukajšnjih listih, so veljavne le izkaznice s številko 1, katere imajo stranke že v rokah, ne pa tudi izkaznice s črko A, B in C, katere bodo dobivale stranke šele v soboto 16. t. m. pri komisijah.

— Enakost za vse! Pišejo nam: Kakor znano, so prejeli okraj I. do V. po 15 kg krompirja na osebo in to pred meseci. Potem pa je po krivdi deželne vlade naenkrat za vse okraje zmanjkalo tega prevažnega sadu. Sedaj deli mestna aprovizacija krompir za okraje VI. do X., a ga ne more dati po 15 kg na osebo, temveč le po 5 kg. Potrebno bi bilo, da mestna aprovizacija, ako dobi še kaj krompirja, dopolni pri okrajih VI. do X. še onih manjkajočih 10 kg in da bo ravnila enako za vse, posebno ker v okrajih VI. do X. gotovo živi najpotrebnejše ljudstvo. Pri masti sta le prva dva okraja bila tako srečna, da sta dobila še kolikortoliko ceno masti in to vsaj v sedanjem času primerno koli-

čino. Vsi drugi okraji pa so tepeni pri razdelitvi masti, zato apamo, da se vsaj s krompirjem ne bo tako godilo tem nesrečnikom.

— Romunska koruza na Dunaju. Te dni so došle na Dunaj prve pošiljave romunske lanske koruze. Koruza se zmele bo z drugo moko, da bo pol zmesi koruzne moke. Na dan je došlo 52 vagonov. Pričakujejo reden dovoz tudi za bodočnost.

— Žito iz Ukrajine. Podpredsednik dunajske borze za gospodarske produkte M. Kohn piše o važnosti miru z Ukrajino za prehrano Avstrije. Izjava, da izpolnitev tega, kar pričakujemo, je odvisna v prvi vrsti od tega, koliko žita je v Ukrajini na razpolago. Ker je Ukrajina bogata zemlja, pričakujejo trgovci, da morajo biti tam zalo-ge več žetev, ker se žito vsled prometnih težkoč ni moglo odpravljati v velikem obsegu. Isto se pričakuje od Besarabije, ki je še bolj oddaljena od bojišča. Ako bodo vsesrške razmere ugodne, bi moglo priti žito v Avstrijo že koncem marca, ali glede dovoza, ki se mora vršiti v glavnem vodnim putem, se treba spoznameti z Romunijo, ker bi mogla ona transporte na svojem področju uničevati. Ako bi se vršil promet povsem gladko, bi moglo dnevno skozi Železna vrata okoli 1000 vagonov. Toda najprej treba pričakati, kdo ima oblast v Ukrajini, koliko je zalog in koliko se more tega žita odpraviti k nam. — Sama kijevska gubernija pridelala na leto okoli 10 milijonov meterskih stotov pšenice, okoli 5 milijonov meterskih stotov ovsu, 1.850.000 meterskih stotov prosa, 1.600.000 meterskih stotov ječmena, ne oziroma se na koruzo, krompir, zelenjavo. Podolje je tako plodovito, da potrebuje zase samo 10 odstotkov pridelkov, ostalih 90 pa izvažajo. Istotako bogata je volinska gubernija, te tri so žitnice Rusije. Ako se pravi, da je v Rusiji lakota, pomeni to, da vsled slabih prometnih razmer ni moglo biti žito odpravljeno v dotične kraje, nikakor pa to ne pomeni da ni žita.

Prosveta.

— Koncert slovenskega umetnika. Klavirski virtuos gospod Anton Trost nastopa na Dunaju z velikimi uspehi pri orkestralnih koncertih raznih odličnih glasbenih društev. Doslej so ga že »Wiener Tonkünstlerverein«, »Wiener Konzertverein«, »K. k. Gesellschaft der Musikfreunde« in drugi povabili na sodelovanje. »Neue Freie Presse«

piše nekoč: »Pri sedanjem koncertu dunajskega društva glasbenih umetnikov je sodeloval mladi umetnik Trost ter dokazal v izvajanju Chopinovega koncerta v E - molu ob blestici tehnično popolno umevanje, — pri nekem drugem koncertu piše isti list: »S kremenitimi, tehničnimi izpolnjenimi izvajanjem Schubertove fantazije s orkestrom je dosegel Trost največji uspeh.« — »Neue Wiener Tagblatt« priznava »simpatičen sprejem mladega umetnika pri dunajskem občinstvu in poudarja, da dokazuje Trost veliko, priznanja vredno tehnično vzposobljenost in lep muzikaličen okus«. Podobno pišejo drugi časopisi. Svirati je Trost večkrat s orkestrom pod vodstvom dirigenta Baumgartena, Spörda itd. — Dne 7. februarja 1918 je priredil Trost prvi samostojni klavirski koncert na Dunaju. Koncert se je prav dobro obnesel, Trost je bil obilo pohvale in bil obdarovan s sopki, venci itd. Dvorana je bila razprodana. Trostov koncert na Dunaju so počastili tudi ministri vitez dr. Zoiger in razni drugi dostojanstveniki. V ljubljanskem koncertu v nedeljo, dne 17. februarja, bo sodelovala tudi mlada umetnica, klavirska virtuosinja, koncertantova soproga, gospa Claire Trost - Fiedler z izvajanjem znamenitega koncerta Lisztovega v A - duru. Ta koncert je gospe pred par dnevi z velikim uspehom izvajala na Dunaju v koncertu z orkestrom. — Za Trostov koncert se dobivajo vstopnice v trafiki v Prešernovi ulici.

— Koncert Rusinje Minije Tomšinskej v Ljubljani danes ob 9. zvečer v deželni gledališčni hiši. Silni glas o umetniški dovršenosti igre mlade Rusinje gđ. Minije Tomšinskej nam jamči, da bo umetnica tudi v Ljubljani občinstvo tako zadivila, kakor ga je povsod drugod. Z gđ. Tomšinskej nastopi priključni koncert klavirski virtuosinja, koncertantova soproga, gospa Claire Trost - Fiedler z izvajanjem znamenitega koncerta Lisztovega v A - duru. Ta koncert je gospe pred par dnevi z velikim uspehom izvajala na Dunaju v koncertu z orkestrom. — Za Trostov koncert se dobivajo vstopnice v trafiki v Prešernovi ulici.

— Jbilje Narodnega divjaka v Pragi. Dne 1. maja t. l. bo 50 let, ko je bil položen temeljni kamen Narodnega divjaka v Pragi. Gledališka uprava pripravlja za praznovalni jubilejni ciklus čestih narodnih iger.

— Slovenski koncerti. Pred kratkim smo poročali o »Slovenskem večeru« v Sarajevu, ki je pokazal, da je velika večina Sarajeva ljuboslovska. V Pragi se pripravljajo tudi južnoslovenski večeri, kjer se bodo pele in deklarirale južnoslovenske pesmi. A dne 6. februarja je bil v Zagrebu južnoslovenski koncert, ki je sijajno uspel. Zadnje besede, ki jih je zapel inozemski moški zbor, so bile: »Bijela vila narod vodi u boj ljuti, k zlatnoj slobodi...«

Razne stvari.

• 280 krom za gos je zahtevala v Budjejevicah neka žena, po priliku Schwarz. Gos je tehtala 8 kg. Zensko so na-

znani oblasti, ki jej je prisodila 24 ur s-pora in 50 krom globe.

• 22.000 narešenih aktov. Ko je novonimovani ogrski minister Sereny nastopil svojo službo, je našel v uradu 23.000 narešenih aktov. Del teh aktov je bil še iz leta 1910. Ukazal je, da se morajo rešiti najdalje do konca marca.

• Solnograd mesto umetnosti. Spomnite se, da je tam živel Mozart. V benefični opretnega tenorja te dni so bili oddani benefičijantu te-le darovi: 7 parov čevljev, 3 obleke, 5 kg kave, 2000 K. briljantni prstan za 1200 K, 2000 cigaret, 9 steklenice vina in več drugih stvari.

• Ladi Madžari. Budimpeštanska policija je zaplenila meseca januarja 85.000 kg masti, 18.000 kg sladkorja, 263 živih praščev, 1000 kg kakava, 22.000 kg oreh, 8900 kg olja, 10.000 kg pšenice, 13.000 kg koruze in 18.000 kg zelja in četr milijona srebrnih kron.

• Kmetje v vlah. V varšavski okolici so v času vojne obogateli razni kmetje, ki si kupujejo sedaj vile po letoviščnih krajih. Vile prave udobno opremljajo, kupujejo planine, drage svetiljke, sohe in slike. Umevno, da je med kmeti nastalo tudi tekmovalstvo in vsakdo med njimi hoče imeti od sosedu lepšo vilo.

• Celo družino umoril. V vasi Kempa izobela okrožje Gostinca na Poznańskem je bil umorjen neki premožni kmet Ludvik Dibjec, njegova žena, sin in njegov delavski pomočnik. Morilci so vpenili 3000 mark in nato Dibjecovo domovanje zažgali. Zločince, med katerimi se nahajajo tudi neki sorodniki umorjene družine, so že aretirali.

• Nemški redovniški internat v Zagrebu. Nemške karmeličanke, ki so prišle v Zagreb iz Berlina in kupila posestvo od zupnije Sv. Blaža, hočejo tam napraviti internat za odgojo otrok. Poduk seveda bi bil nemški, ker karmeličanke ne znajo hrvatskega jezika. Zagrebški listi pravijo, da ne potrebujejo nemških redovnic, ker imajo že svoje hrvatske.

Darila.

G. Josip Zidar je daroval, kakor običajno, mesečno vojaško namestitveno pristojbino v dobrodelne namene.

Za goriske begunce. Gosp. nadučitelj Ambrozij Rusjan iz Dekanov v Istri je daroval za goriske begunce 16 K, za katere mu izreka »Posredovalnica« iskreno hvalo.

Za dr. Krekov spomenik. Na poročni dan gđ. Mici Zupančičeve z gosp. Ivo Detela, so nabrali svatje v Kamnici 101 krono, od tega zneska so nakazali upravištvu »Slovenskega Naroda« 50 K 50 vin, ter »Slovenca« 50 K 50 vin.

Darilo. Gospod Jean Schrey v Ljubljani je daroval znesek 50 kron kot prispevek za nakup harmonike za domače oddelke v vojski.

Za Krekov spomenik. V Lokvi na Krasi se je nabralo 200 K za Krekov spomenik.

Mesto venca na grob pokojnemu svaku in stricu preč. g. Jan. Nep. Novaku darovala je rodbina Novak K 40.— za oslepele vojaške.

Upravištvu naših listov so poslali:

za »Ciril-Metodovo družbo« M. Geržina iz St. Petra na Kranskem 17 K, nabralo med domačimi gosti v gost. Geržina, posojilnica v Trbovljah 50 K, Fran Schmit iz St. Jerneja 87 K 62 v, nabral v C. M. nabralniku pri Iv. Reclju v St. Jerneju in slovenski dijak 7. realke zbirko 15 K, skupaj 169 K 62 v.

Za »dr. Krekovo goriško ustanovo« Avgust Stofa iz Verha pri St. Rupertu na Dolenjskem 100 K 7 v, zbral med goriški-mi begunci.

Za »dijalško podporno društvo Domovina« Gregor Demšar, c. kr. notar v Mokronogu 50 K, v počaščenje petdesetletnice najzvojnije slovenske žene in gospe Fr. dr. Tavčarjeva v Ljubljani 100 K, poklonjenih in izročenih ji v dobrodelne namene po s. Ivanu Bonacu, trg. tu, povodom njene 50 letnice. Skupaj 150 K.

Za »Slovensko Matice« Rasto Pustostemšek iz Kralj. Vinogradov 56 K, članarine in ustanovnine in slovenski dijak 7. realke zbirko 16 K 6 v. Skupaj 72 K 6 v.

Za »oslepele slovenske vojaške v Odi-Benheimu v Gradcu« posojilnica v Trbovljah 50 K in iz vojaške veselice dne 9. t. m. v gost. »pri klavnic« v Ljubljani 200 K, Skupaj 250 K.

Za »dr. Krekov spomenik« Miroslav Bone, četovodja pri nekem obrež. telef. oddelku 20 K, neimenovani iz Radovljice na svatbi g. Jakoba Gorjanca, četov. rez. bolnice št 4 tu, nabralih 100 K, g. Smole nabral v Koleziji na svatbi njegovega sina Jožeta z gđ. Leopoldino Učakovo 100 K, Ant. Setinec, c. i. kr. štabni živnoozdravnik v Ljubljani 5 K in Maksil, Silva ter Ivan Lavrenčič iz Planine 30 K (vsak po 10 kron). Skupaj 285 K.

Za »Rdeči križ« iz vojaške veselice dne 9. t. m. v gost. »pri klavnic« v Ljubljani 50 K.

Srečna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. februarja: Edvard Princič, nadučitelj iz Podgore, 55 let, Poljanska cesta 16.

Dne 13. februarja: Marija Skrinjar, hi-raika, 27 let, Radečkova cesta 9. — Karel Manfreda, sin begunca, 10 let, Radečkova cesta 9. — Dragica Ladiha, hči sprevedni-kove vdove, 9 let, Kolodvorska cesta 223. — Josip Christian, bivši krojaški pomočnik, 36 let, Radečkova cesta 9. — Ivan Murn, bivši čevljar, 71 let, Stara pot 3.

Dne 13. februarja: Viktorija Brandstet-fer, vdova železniškega poduradnika, 80 let, Slomškova ulica 5.

Dne 14. februarja: Josipina Rebec, žena železniškega čuvaja, 51 let, Glinška ulica 7. — Helena Čestnik, užitarica, 68 let, Radečkova cesta 9.

V deželni bolnišnici:

Dne 11. februarja: Marija Šteblaj, poljska dninarica, 69 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Najgloblje žalosti potrji naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežujo vest, da je naša iskrenoljubljena soproga oziroma mati, sestra, svakinja in teta, gospa

JOZEFA REBEC roj. PRELC

dne 14. t. m. po dolgem, mukepolnem trpljenju previdena s tolažili sv. vere boguvidno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v soboto dne 16. svečana 1918 ob 2 uri popoldne iz hiše žalosti Glinška ulica št. 7 na pokopališče na Viču pri Ljubljani.

Sv. maše za dušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 14. svečana 1918.

755 **Žalujejo ostali.**

Prodajam zeleniko (gušpan)

30 cm visoko po 3 K meter. Noža Kestrovce (proje Verovška), Rožna dolina 138, p. Vič pri Ljubljani. 752

Jšcem meblovano sobo

z dvema posteljnima in porabo kuhinje. Ponudbe: Knafla ulica 7 pri hišniku. 696

Gospodična išče sobo

z električno razsvetljavo. Ponudbe pod »takol/716« na upravištvu »Slovenskega Naroda«. 716

Smrekovo ali hrastovo lubje

se kuni po visoki ceni. Ponudbe pod »Echer Freis/700« na upravo »Slov. Naroda«. 700

Učenca iz boljše hiše, poštenih stavb, kateri ima veselje do trgovine, je zdrav in krepak, sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji trgovska firma L. Kušlan, Zvezji (Gorenjsko). 714

Lepo meblovana mesečna soba

s posebnim vzhodom, z razgledom na ulico se takoj odda. Več se izve Stari trg št. 28 III.

Pozor!

Mirna, stalna stranka, 2 osebi mdo stanovanje, soba s kuhinjo, meblovano ali prazno, takoj ali s 1. marcem. Posredovalci dobe lep nagrado. Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda« pod »Stanovanje 741.« 741

Bukova drva

se prodajajo na Dolenjski cesti št. 5 in sicer na drobno klane od 10 kg naprej, v polnih 500 kg ali 1 kubitni meter. Istotam se sprejmejo voznički po vsaki najvišji ceni. 756

Za tovarniško trdko se išče za takojšen vstop

Reflektira se le na pop. izurjeno strojevisko za korespondenco, obeh jez. zmožna, z večletno prakso, lepo pisavo in dobro šolsko predizobrazbo. Le take prosiljice, ki tem pogojem odgovarjajo se prosijo za sliko in navedbo plače pod šifro »Prima mod/417/706« na upravištvu »Slovenskega Naroda«. 706

Šenilna ponudba.

29 letni gospod od začetka vojne vedno na fronti, kateri upa se po vojni samostojen napraviti želi v svrhu živitve znanja z gospodino, katera ima nekaj premoženja in veselje do trgovine, mlada vdova brez otrok ni izključena. Stajerke imajo prednost. Ponudbe s sliko se prosijo na upravo »Slov. Naroda« pod »Mir 740.« 740

Učenka

se sprejme za modno trgovino. A. SAMEC, Sv. Petra cesta 57. 632

Hlapec

h konjem dobi takoj službo pri strojni tovarni Sama & Co., Ljubljana, Metelkova ulica št. 4. 725

Plišast (velour) klobuk

kupim, sive barve, okoli 50 cm širok, še malo nošen. Ponudbe pod »plis/679« na upravištvu »Slovenskega Naroda«. 679

Probaljka izurjena v papirnatih in galanterijskih strojih se takoj sprejme. Istotam se sprejme blagajničarka. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Poštarnost/719«. 719

Jabolčnik

večjo množino, čist, pristen poljile na debelo proti vpsalviti sodov po najnižjih cenah po povzetju. G. Steiner, Wetzelsdorf, postaja Gradec. 514

Špeha

in nekoliko lepah mesenih klobas

se prodajo. Naslov pove upravištvu Slovenskega Naroda. 723

Prodajam

hiša z gospod. poslopljem

in sadnim vrtom v St. Vidu nad Ljubljano ob državni cesti. Ugodna prilika za trgovce in obrtnike, ker je blizu kolodvora in farne cerkve. Podrobna pojasnila daje g. Frane Štešič, vulgo Slep Janaz, gostinčar v Zapužah. 676

Posestvo v Grljani ob Miranovi

en kompleks, ob cesti, 7 minut od postaje miramarske ali grljanske, nad 22.500 metrov zemlje iztisot metrov vinograde s trtami najboljših vrst, krasna lega, najlepša stavbna, kamnolom na posestvu, napeljava elek. — triko čez posestvo in —

vila z 8 sobami

ter gospodarsko posloplje je pod zelo ugodnimi pogoji

na prodaj. na

Pogoje naznani 616

Kodančič Jernej Trst

ulica Carintia 19/L

Proda se nekaj pohištva.

Cegnarjeva ul. 4 pritličje, levo. 746

Jšče se vrtnar za sadjerejo in zelenjavo. Stalna služba. Ponudbe pod »Gorenjsko« na upravo »Slov. Naroda«. 753

Proda se velika steklenice

množina praznih od vsakovrstnih likveurov in vin. Polzve se na upravištvu »Slovenskega Naroda«. 729

Hrastov, žlahtnih kostanj

njev les in smrekovo lubje

kupnje po najvišjih cenah: ALEKS. ROSENBERG, Gradec, Annenstrasse 22. 620

Kupi se mala hiša

v sredini mesta, pripravna tudi za trgovino in delavnico. Ponudbe pod »mala hiša/717« na upravištvu »Slovenskega Naroda«. 717

Lekarna v Sežani išče PRAKTIKANTINJO

v prvem ali drugem letu.

Več spretnih in zanesljivih sotrudnikov (akviziterjev)

sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji

za svoje okrajne poslovalnice zavarovalni oddelke

o. kr. avstr. vojaškega zaklada za vdove in sirote, Ljubljana, Frančevo nabrežje 1. 601

Ustmene ponudbe se sprejemajo ob ponedeljkih. — Zadošča tudi pismen priglas.

Jšče se šivilja na dom

za takoj. Naslov pove upravištvu »Slovenskega Naroda«. 735

Begunc kupi novo ali staro oralo

ali vzame na posodo proti odškodnini. Naslov pove upravištvu »Slovenskega Naroda«. 734

Pouk v nemščini in predmetu se prevzame pod ugodnimi pogoji. Naslov se izve v upravištvu »Slovenskega Naroda«. 733

SUKANEC

150 in 450 m se dobi na debelo in na drobno pri OSVALD DOBEIG, Martnova cesta 15. 649

STANOVANJE

od 2-4 sob s kuhinjo in pritliknamt če možno s kopalnico išče mirna stranka 3 oseb za takoj ali pozneje. Ponudbe pod »Wohnung/699« na upravo »Slov. Naroda«. 699

Lekarna v Sežani išče PRAKTIKANTINJO

v prvem ali drugem letu.

Več spretnih in zanesljivih sotrudnikov (akviziterjev)

sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji

za svoje okrajne poslovalnice zavarovalni oddelke

o. kr. avstr. vojaškega zaklada za vdove in sirote, Ljubljana, Frančevo nabrežje 1. 601

Ustmene ponudbe se sprejemajo ob ponedeljkih. — Zadošča tudi pismen priglas.

Mörathon

se izdeluje le iz izbranih, mladih, medicinskih zelišč.

Najboljši prižatek tobaku,

dobi se ga povsod. Z razglasom z dne 18. jan. 1918 po c. kr. finančnem ravnateljstvu

dovoljen za prodajo v trafikah

Naročila sprejema tovarna — 7: Gudrun in Mörathon, Gradec, Frankengasse # 24.

+

„Dejniška stavbinska družba Union v Ljubljani“ naznanja pretresujočo vest, da je zaspal v Gospodu njen večletni upravni svetnik, velečastiti gospod

Ivan Traven

predsednik Ljudske posojilnice, ravnatelj Zadrzne centrale, imejitelj vojnega križca za civilne zasluge II. razreda itd.

Pogreb se vrši v soboto, dne 16. t. m., ob 10. uri popoldne iz žalne hiše v Tacnu pod Šmarno goro na pokopališče v Šmartnem.

Neumornemu in mnogozasluznemu svetniku časten spomin.

V LJUBLJANI, 15. februarja 1918.

Upravni svet

„Dejniška stavbinske družbe Union v Ljubljani“.

758